

STATSMINISTERENS TALE I BARENTSBURG 11. JULI 1976

Jeg vil først takke for den vennlige mottakelse som jeg og mine medarbeidere har fått her i Barentsburg. Jeg vil også takke spesielt for de vennlige ord som De, herr konsul, har rettet til meg og mine landsmenn. Jeg har fått en klar bekreftelse på det inntrykk som har festnet seg i Norge om det gode naboforhold mellom nordmenn og sovjetborgere på Svalbard.

Når jeg nå som Norges statsminister er på besøk på våre øyer i Arktis har dette ingen sammenheng med noen

- 2 -

stor spesiell begivenhet. Det er en del av statsministerens vanlige rutinepregete oppgaver å ha en god kontakt med de ulike deler av landet. For de sentrale deler av landet er det ikke noe problem å ha en løpende kontakt med folk, og en løpende kjennskap til forholdene i de lokale samfunn. Men jo lenger man kommer fra de sentrale deler av landet, jo viktigere er det ved personlige besøk å samle inntrykk om hvordan folk lever, hvilke problemer de har, og hvilke oppgaver Regjeringen står overfor i slike områder.

Jeg har nettopp avsluttet en reise i Troms og Finnmark, og har i denne forbindelse også ønsket å avlegge dette besøk i vår nordligste landsdel Svalbard.

Det er mange saker som Regjeringen etter hvert får til behandling som har tilknytning til Svalbard. De fleste

har forbindelse med gruvedriften som er den klart største aktivitet. Vi er for tiden i ferd med å studere planene for en ny stor utbygging av kullfeltene i Svea.

Utbyggingen av kommunikasjonene har også vært et viktig område, med åpningen av Longyearbyen flyplass som høydepunktet.

Samtidig har vi et sterkt inntrykk av et sterkere behov for å verne naturen, dyrelivet og plantelivet i disse utsatte arktiske strøkene. Med den økte interesse for de arktiske områder som vi i dag har i mange land, og med de bedrede kommunikasjoner, er trafikken på Svalbard blitt meget større enn tidligere. Derfor er det nødvendig å være føre var når det gjelder å bevare den helt spesielle naturen som vi finner på disse øyene. Menneskene har i fortiden tankeløst ødelagt mange av disse verdifulle innslag i

naturens eget liv. Jeg vil bare vise til Grønlandshvalen som allerede for et par hundre år siden ble utryddet av fangstfolk fra mange europeiske land.

For ett år siden markerte vi 50-års-dagen for Norges overtakelse av suvereniteten over Svalbard. Grunnlaget for den norske svalbardpolitikken er Svalbardtraktaten fra 1920, som i dag over 40 land har sluttet seg til. Samtidig som Svalbardtraktaten har gitt Norge den fulle suverenitet over Svalbard, har den også pålagt oss et ansvar og forpliktelser overfor de øvrige traktatparter, og overfor verdenssamfunnet. Blant disse forpliktelsene vil jeg understreke prinsippet om lik behandling av alle traktatens parter, og prinsippet om at øygruppen ikke skal befestes eller brukes i krigsøyemed. Den norske regjering tar sine forpliktelser i

forhold til Svalbardtraktaten meget alvorlig.

Den teknologiske utvikling og det økende ressursbehov i verden har ført til at Svalbard og de arktiske strøk generelt har fått økt betydning i internasjonal sammenheng. Mange land følger utviklingen i disse områdene med stigende oppmerksomhet. Det er grunnleggende målsetting for norsk politikk å sikre at den økte økonomiske og vitenskapelige virksomhet på Svalbard kan skje i ordnede former og på en harmonisk og fredelig måte. Med sikte på å sikre en ordnet og harmonisk fortsatt utvikling på Svalbard har Norge derfor satt i verk en rekke administrative tiltak, blant annet reguleringer for naturvern, regler for ferdsel utenfor de vernede områdene, luftfartsforskrifter og sikkerhetsregler for oljeboring. Vi følger utviklingen nøye for å kunne sette i verk nye tiltak på de områder hvor det er behov for

det. Vi er oss vårt ansvar bevisst under Svalbardtraktaten, ^{vi} og/vil føre en aktiv politikk med sikte på at Svalbard skal være et godt og trygt sted å bo og arbeide for de av mine landsmenn og de borgere fra de øvrige traktatland som bor og arbeider her.

Nordmenn og russere har tradisjoner fra fangst, fiske og forskning i arktiske strøk som går langt tilbake til perioden da menneskelig aktivitet i disse strøk fremsto som en spesiell utfordring til mot og innsatsvilje. Men selv i denne moderne tid kan våre befolkningsgrupper på Svalbard nyttiggjøre seg den verdifulle erfaring som er samlet gjennom lange tiders virksomhet i arktiske strøk.

Til slutt vil jeg gjenta min takk for den gjestfrie mottakelse her i Barentsburg. Jeg ønsker det sovjetiske gruvesamfunn fortsatt alt godt i dets videre virksomhet på Svalbard, og er sikker på at det er et godt grunnlag for at våre befolkningsgrupper på Svalbard fortsatt kan leve side om side på en fredelig og vennskapelig måte.
